

Suçiçeği, hayatın sonraki safhalarında şigella olarak ortaya çıkabilen genel bir viral enfeksiyondur. Tüm bebeklerin ve bağışıklığı olmayan yetişkinlerin hastalığa karşı aşılmasına önerilmektedir.

Suçiçeği ve Şigella

Suçiçeği nedir?

- Suçiçeği, herpes zoster virüsünün (ayrıca Varicella-Zoster virüsü olarak da bilinmektedir) neden olduğu viral bir hastalıktır.
- Bu virüs, çocuklarda kısmen orta şiddette bir hastalığa neden olur.
- Suçiçeği yetişkinlerde ve bağışıklığı bastırılmış kimselerde şiddetli derecede olabilir.
- Hamilelik döneminde bu hastalığın ortaya çıkması bebekte dölütsel (fetüsle ilgili) şekil bozukluklarına, cilt yaralanmalarına ve diğer sorunlara neden olabilir.
- 2006 yılında düzenli aşılmanın başlamasından önce suçiçeği oldukça yaygın bir hastalıktı. Zamanla daha çok kimsenin aşı olması nedeniyle suçiçeğinin ortaya çıkmasının azalacağı beklenmektedir.

Belirtileri nelerdir?

- Suçiçeği, ani hafif ateş, burun akıntısı, genel olarak kendini iyi hissetmeme ve ciltte kızarıklık gibi belirtilerle ortaya çıkar.
- Kızarıklık önce küçük parçacıklar halinde ortaya çıkar ve daha sonra kabarcıklar ve bunu takiben yara kabuğu haline döner.
- Kızarıklık üç-dört gün kadar devam eder. Kızarıklık lezyonları, herhangi bir dönemde hastalığın seyrine göre değişkenlik gösterir.
- Belirtiler genel olarak virüs bulaşmasından iki hafta kadar sonra ortaya çıkar.
- Çoğu kimseler pek rahatsızlanmadan toparlanırlar; ancak hastalık bazı hallerde zatürree ve beyinde şişme gibi ciddi rahatsızlıklara yolaçabilir. Hastalığın ölüme yolaçtığı nadir görülür.

Nasıl yayılmaktadır?

- Hastalığın başlangıç dönemlerinde virüs, öksürme ile yayılır.
- Hastalığın sonraki dönemlerinde virüsün yayılması, kabarcıklar içinde bulunan sıvıyla dokunmayla olur.

- Hastalığın, suçiçeğine hiç yakalanmamış olan veya aşılammamış olan kimselere bulaşması oldukça kolaydır.
- Virüs bulaşmış kişiler ciltteki kızarıklık döneminin (yani burun akıntısı safhası) bir-iki gün öncesi ile dört-beş gün sonrası (kabarcıkların kabuk bağladığı dönem) arasında virüsü başkalarına bulaştırabilirler.
- Suçiçeği enfeksiyonu bir bağışıklık tepkisinin oluşmasını tetikler ve insanların suçiçeğine iki kez yakalanması nadir görülür.

Kimler risk altındadır?

- Daha önce suçiçeği geçirmeyen veya aşılammamış olan herkes suçiçeğine yakalanabilir.
- Önceden suçiçeği geçiren kişilerin virüse karşı bağışık olması mümkündür. Suçiçeğine hiç yakalanmamış olan yetişkinlerin de hastalığa karşı bağışık olmaları mümkündür (daha önce orta derecede enfeksiyon geçirme nedeniyle). Doktorlar bazen bu gibi kişilerin aşıya ihtiyaçları olup olmadığını belirlemek için kan testi yaparlar.

Hastalık nasıl önlenir?

- 18 aylık olan tüm çocuklara ve daha önce suçiçeği aşısı olmayan ya da suçiçeği geçirmeyen ortaokul bir çağındaki çocuklara ücretsiz olan bir aşı önerilmektedir.
- Aşı ayrıca, bağışıklığı olmayan 14 yaşından büyük herkese önerilmektedir. Bu aşı, 1-2 ay arayla olmak üzere 2 doz olarak yapılmaktadır. Bu özellikle, sağlık çalışanları, küçük çocuklarla birlikte yaşayan veya onlara yönelik iş yapanlar, hamile olmayı planlayan kadınlar ve bağışıklığı bastırılmış insanlarla birlikte yaşayan kişiler olmak üzere, yüksek risk grubunda olan insanlara önerilmektedir.
- Suçiçeği olan kişilerin, deride kızarıklıkların başlaması ve tüm kabarcıkların kurummasından sonra en az beş gün daha diğer insanlardan uzak durmaları (ve ana okuluna veya okula gitmemeleri) gerekmektedir.
- Suçiçeği olan kişilerin öksürürken veya hapşırırken ağız ve burnu kapatmaları, kirlenmiş mendilleri atmaları, ellerini iyice yıkamaları ve kullandıkları yemek kaplarını, yiyecek ve içecek bardaklarını başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir.
- Hamile kadınların suçiçeği veya şigella olan kişilerden uzak durmaları ve bu hastalıkları olan kişilerin yanında bulunmaları halinde doktora başvurmaları gerekmektedir.
- Bağışıklık yetersizliği olan çocukların (örneğin, kan kanseri) veya kemoterapi tedavisi görenlerin; hastalığın seyri şiddetli olabileceği için, suçiçeği veya şigella hastalarından uzak durmaları gerekir.

Nasıl teşhis edilmektedir?

Çoğu vakalar, belirtiler yardımıyla ve derideki kızarıklıkların görünüşünden faydalanarak teşhis edilebilir. Bazı hallerde derideki kızarıklıklardan veya kandan örnek alınarak test etmek suretiyle teşhis kesinleştirilir.

Şigella nedir?

- Şigella, suçiçeğine neden olan virüsün, genellikle yetişkinlik çağında olmak üzere suçiçeğine ilk yakalanmadan yıllar sonra yeniden harekete geçmesi ile ortaya çıkar.
- Hastalık genellikle vücudun bir tarafında olmak üzere, cildin az bir kısmında ağrılı olan suçiçeğindeki benzer kızarıklıklar şeklinde kendini gösterir.
- Kızarıklıktan kaynaklanan ağrı ve ürperti, kızarıklığın geçmesinden sonra haftalarca veya aylarca devam edebilir. Bu durum herpes sonrası sinir ağrısı (post-herpetik nöralji) olarak bilinir.
- Virüs hastalıklı kimsenin cildindeki kızarıklıklara dokunma yoluyla yayılabilir. Bu durum, bağışıklığı olmayan kimselerde suçiçeğinin ortaya çıkmasına neden olur.
- Şigella daha yaygın olarak bağışıklığı bastırılmış kimselerde ortaya çıkar.

Nasıl tedavi edilir?

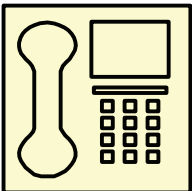
Şigella, acyclovir gibi özel antiviral ilaçlarla tedavi edilebilir. Aile doktorunuz, hastalıktan kaynaklanan rahatsızlıkların azaltılması konusunda size önerilerde bulunabilir. Suçiçeği enfeksiyonu genelde tedavi edilmeden kendiliğinden geçer.

Halk sağlığı tepkisi nedir?

Suçiçeği hastalığı halihazırda NSW’de bildirilmesi zorunlu bir hastalık değildir. Ancak, bu hastalık hastanelerin acil bölümlerine gelen hastalar ve suçiçeği veya şigella nedeniyle hastaneye yatırılan hasta sayısına bağlı olarak gözlemlenmektedir.

- Aşı, vücudun hastalığa maruz kalmasından beş gün sonrasına kadar olan zamanda yapılırsa bile suçiçeğini önleyebilmektedir.
- Bağışlanan kan içindeki antikorlardan yapılan ‘varicella-zoster immunoglobulin (VZIG)’ ile yapılan kısa süreli aşılama, rahatsızlanma riski yüksek olan kimselerde hastalığı önleyebilir. Bu aşının etkili olabilmesi için, vücudun virüse maruz kaldığı ilk 96 saat (dört gün) içinde aşılamanın yapılması gerekmektedir. Hastalığa yakalandıktan sonra rahatsızlanma riski yüksek olan kimseler arasında suçiçeği geçirmemiş ve aşılammış olan hamile kadınlar, yeni doğan bebekler ve bağışıklığı bastırılmış olan bazı hastalar bulunmaktadır.

Daha fazla bilgi – NSW’de bulunan Halk Sağlığı Birimleri

1300 066 055

www.health.nsw.gov.au